

(1) ויקרא פרק ט

(כב) וַיֵּשָׂא אֶהֱרֹן אֶת־יָדָיו אֶל־הָעָם וַיְבָרֶכֶם וַיִּרְדּוּ מַעֲשֵׂת הַחַטָּאת וְהַעֲלָה וְהִשְׁלָמִים:
(כג) וַיָּבֵא מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן אֶל־אֶהֱל מוֹעֵד וַיִּצְאוּ וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיֵּרָא כְבוֹד־ה' אֶל־כָּל־הָעָם:

(2) רש"י על ויקרא פרק ט פסוק כב

ויברכם - (ת"כ. סוטה לו) ברכת כהנים יברכך יאר ישא:

(3) מסכת סוטה פרק ז משנה ו

כהנים נושאים את ידיהן כנגד כתפיהן ובמקדש על גבי ראשיהן חוץ מכהן גדול שאינו מגביה את ידיו למעלה מן הציץ ר' יהודה אומר אף כהן גדול מגביה ידיו למעלה מן הציץ שנאמר (ויקרא ט) וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם:

(4) ברייתא של פרשת מלואים בת"כ (ריש פרשת שמיני ל)

ויברכם, זו ברכה שתומה שאי אתה יודעה, חזר הכתוב ופירש להלן, יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחנך, ישא ה' פניו אליך וגו'

(5) תלמוד ירושלמי תענית פ"ד ה"א

ויברכם - ברכה זו שתומה היא עד שבא הכתוב ופירשה, יברכך ה' וישמרך וגו' (פ' נשא)

(6) תורה תמימה על ויקרא פרק ט פסוק כב

עיין בפירש"י בפסוק זה שכתב ויברכם ברכת כהנים יברכך, יאר, ישא, והרמב"ן בנימוקיו העיר על פירושו זה, והנה כן הדבר מפורש בירושלמי שלפנינו:

(7) רמב"ן על ויקרא פרק ט פסוק כב

. . . לשון רש"י ואם כן תהיה פרשת דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל שבחומש הפקודים (במדבר ו כג) מוקדמת לזה ואולי כן הוא, כי סמוכה למה שנאמר שם (ז א) ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן:

(8) ויתכן לומר, כי אהרן פרש כפיו השמים וברך את העם כאשר עשה שלמה, שנאמר (מ"א ח כב) ויעמד שלמה לפני מזבח ה' ויפרוש כפיו השמים, ושם (פסוק נה) נאמר ויעמד ויברך את כל קהל ישראל קול גדול לאמר, ולפיכך לא הזכיר הכתוב שצוה אותו משה לעשות כן:

(9) ובברייתא של פרשת מלואים בת"כ (ריש פרשת שמיני ל) ראיתי, ויברכם, זו ברכה שתומה שאי אתה יודעה, חזר הכתוב ופירש להלן, יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחנך, ישא ה' פניו אליך וגו' ועדיין יש לי לומר שכך אמרו, ברכה זו שברך אהרן את העם מעצמו שתומה היא ולא פירש לנו הכתוב מה היא, אבל ברכה שנצטוו הכהנים לדורות נתפרשה, והיא שוה בכל הכהנים לעולם, או שהם סבורים, שכאן צוה אותו בנשיאות כפים ליום זה, ולהלן נתנה ברכה זו לו ולבניו לדורות:

(10) מזרחי על ויקרא פרק ט פסוק כב

. . . הכא בברייתא דפרשת מלואים בתורת כהנים שנינו, "ויברכם זו ברכה שתומה, שאי אתה יודעה, חזר הכתוב ופירש להלן, 'יברכך ה'" וגו'. ואינו רוצה לומר, שהברכה הזאת שברך אהרן את העם מעצמו, היא שתומה, שלא פירש אותה הכתוב, אבל הברכה שנצטוו הכהנים לדורות לברך את העם היא מפורשת, כמו שפירש הרמב"ן ז"ל, ופירש שהברכה הזאת אינה הברכה של ברכת כהנים רק היא כברכת שלמה, שנאמר בו, "ויפרוש כפיו השמים" ושם נאמר, "ויעמוד ויברך את כל קהל ישראל קול גדול", שאם כן מאי "חזר הכתוב ופירש" דקאמר, דמשמע שחזר נפרש מה שתומה תחלה.

11) משנה למלך הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק יד הלכה ט

אך תמהני על הרא"ם איך לא השגיח במאי דאיתא התם כה תברכו בנשיאות כפים אתה אומר בנשיאות כפים או אינו אלא שלא בנשיאות כפים נאמר כאן כה תברכו ונאמר להלן וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם מה להלן בנשיאות כפים אף כאן בנשיאות כפים קשיא ליה לר' יונתן אי מה להלן כהן גדול ור"ה ועבודת צבור אף כאן כהן גדול ור"ה ועבודת צבור ר' נתן אומר אינו צריך הרי הוא אומר הוא ובניו כל הימים מה הוא בנשיאות כפים אף בניו בנשיאות כפים ואיתקש ברכה לשירות ע"כ.

12) והנה מפשטא דברייא דקתני נאמר כאן כה תברכו ונאמר להלן כו' משמע דסבירא ליה דקרא דישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם לאו בברכת כהנים מיירי אלא דעביד ג"ש כה תברכו מויברכם וכי היכי דברכה דהתם היתה בנשיאות כפים הכי נמי ברכה דהכא בנשיאות כפים דומיא דמאי דתניא לעיל כה תברכו בלשון הקדש אתה אומר בלשון הקדש או אינו אלא בכל לשון נאמר כאן כו' דאי לא תימא הכי לא הול"ל נאמר כאן אלא הול"ל תלמוד לומר וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם. וכן כתב רש"י בהדיא דמכח ג"ש הוא דיליף נשיאות כפים.

13) ספר גור אריה על ויקרא פרק ט פסוק כב

ברכת כהנים. שהרי ברכה זו סתומה, לא ידענו מה היא, ונתפרש במקום אחר (במדבר ו, כד-כו) "יברכך וישמרך וגו'", ומדה זו היא בתורה, דילפינן סתום מן המפורש (יומא נט.), ולפיכך ברכת כהנים בירך אותם:

14) ספר משכיל לדוד על ויקרא פרק ט פסוק כב

ויברכם ברכת כהנים וכו'. דאילו ברכה אחר' מה עניינם לאותו יום שהרי הברכה שתשרה שכינה במעשה ידיהם ההיא ברכם אחר כך משה ואהרן כדפרש"י אח"כ. ותו דאם ברכה אחרת היא למה ברכה אהרן לבדו ולא עם משה. א"ו ברכת כהנים ומאחר שבו ביום נתחנך אהרן בעבודה נתחנך ג"כ בנשיאות כפים שהיא בעבודה.

15) ומה שהוצרך רש"י לסיים יברכך יאר ישא אף על גב דדבר פשוט הוא וזיל קרי בי רב נראה משום דפשט משמעות ויברכם משמע ברכה אחת לבד לכך פי' דליתא אלא ששלשתם הוה ומאי דכתיב יברכם דמשמע ברכה אחת היינו לפי שבמשכן היה כמו במקדש שאומרים אותם ברכה אחת כדאיתא בסוטה:

16) תלמוד בבלי מסכת ראש השנה כה:

מנין לכהן שעולה לדוכן, שלא יאמר: הואיל ונתנה לי תורה רשות לברך את ישראל - אוסיף ברכה אחת משלי, כגון בה' אלהי אבותכם יוסף עליכם - תלמוד לומר לא תספו על הדבר.

17) שמות פרק לט

(מג) וַיִּרְא מֹשֶׁה אֶת־פְּלִי־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עֹשֵׂי אֹתָהּ פְּאֻשֵׁר צְוָה ה' בְּן עֲשׂוּ וַיִּבְרָךְ אֹתָם מֹשֶׁה:

18) ספרא שמיני - מכילתא דמילואים

וירא את כל המלאכה ויברך אותם משה: מה ברכה ברכן? אמר להם תשרה השכינה במעשה ידיכם רבי מאיר אומר כך ברכן ה' אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים והם אמרו לו ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו